

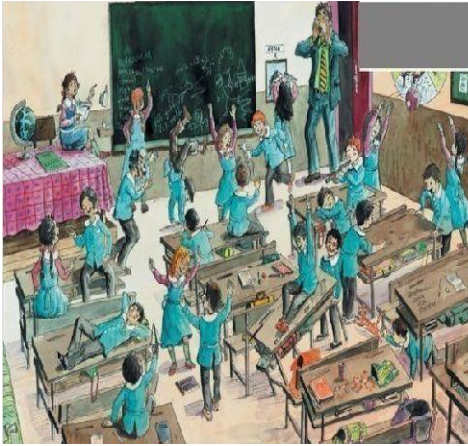
REHBERLİK BÜLTENİ

Aralık 2018

SINIFTA İSTENMEYEN ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI

Sınıfta istenmeyen davranışla baş etmek zor ve yıpratıcı bir süreçtir. Sizler için hazırladığımız bu yazıda davranış değiştirmede kullanılan teknikleri derledik.

Sınıfta kullandığımız yöntemler işe yaramadığında ya da etkisini kaybetmeye başladığında size alternatif çözüm sunabilecek diğer yaklaşımları bültenimizde bulabilir ve sınıflarınızda uygulayabilirsiniz.

Sınıfta İstenmeyen davranışların ortaya çıkmasını engellemek için izlenmesi gereken stratejiler şunlardır:

Öğrencileri Sürekli Olarak İzlemek: Öğretmen ders esnasında gözleri ile sınıfın tümünü gözlemeli, öğrencilerin tümünü görebileceği yerlerde durmalıdır.

Akıcı Etkinlik: Ders planı hazırlanırken sürecin akıcı olmasına, öğrencilere boş kalabilecekleri bir zaman dilimi bırakılmamasına özen gösterilmelidir. Sınıf yönetiminin önemli bir özelliği, sınıf etkinliklerinin kesintiye uğramadan devam etmesini sağlamaktır.

Öğrencileri Motive Etmek ve Motivasyonu Dersin Sonuna Kadar Sürdürmek: Öğrencileri motive etmek için onlara aktif olma fırsatı verilmeli, öğretmen merkezli öğretim yöntemleri terk edilmeli, mümkün olduğunca fazla öğrenciye söz hakkı verilmelidir.

Öğrencilerin İlgilerini Anlamak ve Dersle İlgili Arttırmak: Öğretmen iyi bir gözlemlerle öğrencilerinin ilgi düzeylerini keşfetmeye çalışmalı, ilginin dağılması ve sıkılma belirtilerinin görülmesi durumunda güncel bir konuyu tartışmak, mantık ve zeka oyunlarını kullanmak, birkaç dakika serbest faaliyet yapmalarına izin vermek gibi bazı şeyleri kullanarak ilgilerini yeniden kazanmaya çalışmalıdır.

“Sınıf yönetiminin önemli bir özelliği, sınıf etkinliklerinin kesintiye uğramadan devam etmesini sağlamaktır.”

Sınıf Kurallarını Tespit Etmek: Öğretmen, öğrencilerinden beklediği davranışlarla ilgili açıklamalar yapmalı, kurallar koymalı ve bu kuralların neden gerekli olduğu konusunda tatmin ve ikna edici açıklamalar yapmalıdır.

Tutarlı Olmak: Konulan kuralların aynı tutarlılıkla her derste uygulanması gerekir.

İstenmeyen Davranışlar Karşısında Gösterilmesi Gereken

Öğretmen Tepkileri Sorunu Anlamak:

İstenmeyen öğrenci davranışları karşısında, öğretmenin yapması gereken ilk iş, sorunu anlamak olmalıdır. Sorunun doğru bir biçimde anlaşılması, doğru bir yaklaşımla çözülmesi için ön koşuldur. Davranışı anlamak, mevcut sorunların nedenlerini tanımlamanın ötesinde, gelecekte ortaya çıkabilecek istenmeyen davranışların kestirilmesi açısından da gereklidir.

Öğrencinin istenmeyen davranışı, kendisine, diğer öğrencilere ve/veya sınıf ortamına zarar verir.

Görmezden Gelmek: İstenmeyen davranış o an için hemen olup bitiyorsa, süreklilik göstermiyorsa görmezden gelinbilir. Ancak öğretmen, görmezden geldiği davranışı pekiştirmekten kaçınmalıdır. Çünkü, istenmeyen bir davranışta bulunan öğrenci, bu davranışının öğretmen tarafından görmezden gelinmesiyle bunun kabul edilebilir bir davranış olduğunu düşünerek aynı davranışı tekrarlayabilir. Öğretmen tekrarlanan bu davranışı da görmezden gelirse, istenmeyen davranışların pekişmesine neden olur. Bu yöntemin dikkatli kullanılması gerekir. Aksi takdirde öğrenci yaptığı yanlış davranışın öğretmen tarafından tasdik edildiği yanlışına düşebilir.

Göz Teması ve Sözlü/Sözsüz Uyarıcılar Kullanmak: İstenmeyen davranışı yapan öğrenciye, davranışının kabul edilemez olduğu çeşitli uyarılarla hissettirilebilir. Öğretmen vücut dilini kullanarak, dokunarak, sözle doğrudan veya dolaylı olarak soru sorarak, söz hakkı vererek veya sözü doğrudan doğruya istenmeyen davranışa getirerek öğrenciyi uyarabilir.

Yeniden Yönlendirmek: Bu yöntem, öğrencinin ne yapıyor olması gerektiğini göstermeyi içerir. Bu, ders dışı şeylerle uğraşan öğrenciye direktif verme veya yapılması gereken şeyi hatırlatacak bir ipucu verme şeklinde olabilir. Küçük sınıflarda bazen öğretmen, uygun davranışı överek öğrencileri yeniden yönlendirebilir.

Öğrencinin Yerini Değiştirmek: Düzeni bozan bir öğrenci, istenmeyen davranış sürdürme olasılığının daha az olduğu bir yere oturtulabilir.

Derste Değişiklik Yapmak: Sınıfta öğretmenin sürekli aynı

yöntemleri kullanması, kendinin aktif, öğrencilerin ise pasif olması, dersin sıkıcı bir hal almasına ve öğrencilerin dikkatlerinin dağılmasına neden olur. Dikkati dağılan öğrencilerin istenmeyen davranışlara yönelmesi kaçınılmazdır. Bu yüzden ortaya çıkabilecek istenmeyen davranışlar, dersin işlenişinde, öğretim yöntemlerinde, araç ve gereçlerde değişiklikler yapılarak ortadan kaldırılabilir.

Sessizlik Zamanı Vermek: Bu yöntem, sınıftaki gürültüyü önlemede ve kontrolü yeniden sağlamada yararlı olabilir. Öğretmen gürültü olduğunda “Şu anda ne yapıyorsanız bırakın” gibi bir cümle kullanabilir. Sessizlik en fazla 2 dakika sürmelidir. Süre dolduğunda öğrencilerin kaldıkları yerden devam etmeleri istenmelidir.

Sorumluluk Vermek: Yapacak bir işi olmadığını düşünen veya işi kendisine ilginç gelmeyen öğrencinin istenmeyen davranışlara yönelmesi doğaldır. Bu durumda ona kendisini meşgul edecek bir iş vermek ya da işini kendisine daha ilginç gelecek başka bir işle değiştirmek, istenmeyen davranışların önlenmesi konusunda yararlı bir yöntemdir. Sınıf başkanlığı yapmak, araç gereç getirip götürmek, ödevleri kontrol etmek gibi sorumluluklar alan öğrenci kendi davranışını kontrol ederek istenmeyen davranışlara yönelmez. Uygun ve anlamlı etkinliklerle sorumluluk verilen öğrenciler, istenmeyen davranışlara yönelecek zamanı bulamazlar.

Öğrenciyle Bireysel Konuşmak: Yapılan bütün uyarılara rağmen öğrencinin davranışlarında bir değişiklik görülüyorsa, sorunun öğrenci ile bireysel konuşulmasında yarar vardır. İstenmeyen bir davranış görüldüğünde hemen sığağı sığağına öğrenciyle ders içinde veya ders dışında, davranışının nedenleri ve sonuçları hakkında konuşulabilir.

Okul Yönetimi, Aile ve Psikolojik Danışmanı İle İlişki Kurmak: Sorun davranışların boyutlarının büyük olduğu durumlarda öğretmenin okul yönetimi ve PDR bölümü ile işbirliği yapması gerekir. Sorun durumlarının az olduğu keyifli bir eğitim öğretim yılı dileklerimizle...